

Výklad ÚVZ SR k spôsobu určovania možnosti otvorenia prevádzok

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky v súčasnosti ako tvorca opatrenia OLP/2777/2020 zo dňa 29.03.2020, ktoré vzniklo na základe záverov Ústredného krízového štábu Slovenskej republiky usmerňuje médiá, verejnosť, prevádzky, príslušné regionálne úrady verejného zdravotníctva a prostredníctvom nich i samosprávu a PZ SR. Vzhľadom na prítomnosť jeho zastupiteľov pri prerokovaní na Ústrednom krízovom štábe SR tejto či predošlej vlády sa preto snažíme vychádzať z výkladu jeho členov, „zdravého rozumu“, ako i zo záujmu ochrany verejného zdravia, ktoré patrí výlučne do kompetencie orgánov verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a v súčasnej situácii je na jej území prvoradá. Je dôležité poznamenať, že výklad výnimiek určených Ústredným krízovým štábom Slovenskej republiky je z jeho vlastného záujmu a inštrukcií skôr reštriktívneho charakteru.

V súčasnosti opatrenie OLP/2777/2020 zo dňa 29.03.2020 neurčuje možnosť udeľovania individuálnych výnimiek.

Všeobecné zásady výkladu a otázky, ktoré je potrebné si pri výklade klásť:

- a) Nachádza sa prevádzka v zozname výnimiek? Ak áno prevádzky sa zákaz netýka.
- b) Dochádza v prevádzke k akémukoľvek kontaktu so zákazníkom? Ak je odpoveď nie, prevádzky sa zákaz netýka. – Výklad pri uvedenom je potrebné oprieť o skutočnosť, že takáto prevádzka by mohla pokojne fungovať i za „zatvorenými dverami“, prípadne skutočnosť, že v uvedenom prípade nedochádza k nebezpečenstvu prenosu ochorenia medzi zamestnancom a zákazníkom.
- c) Vykonáva sa činnosť služby v prevádzke? Ak je odpoveď nie, prevádzky sa zákaz netýka. V tomto prípade je potrebné konštatovať, že osoba de facto nemá prevádzku, ktorú by bolo možné alebo potrebné zakázať. Tento bod je často spätý s predchádzajúcim bodom. Napríklad stolár, ktorý pracuje v dielni sám a potom ide svoj produkt nainštalovať k zákazníkovi.
- d) Uzavreté prevádzky stále môžu fungovať cez eshop a donáškovou službou, prostredníctvom vyzdvihnutia tovaru však iba v prípade eshopu, ak bol tovar zaplatený cez internet. Uvedené vyplýva priamo z osobného výkladu Ústredného krízového štábu Slovenskej republiky Donášková služba by sa nemala odohrávať systémom „z dverí“, v tomto prípade by sa jednalo v podstate o výdajné okienko a neeliminuje by sa tým zvýšené epidemiologické riziko.
- e) Je potrebné prihliadať na maloobchod a veľkoobchod. Maloobchod je v zmysle opatrenia zakázaný, veľkoobchod nie.
- f) Prevádzky zmiešaného charakteru povoľujeme, pokiaľ predávajú LEN sortiment uvedený vo výnimkách. Je vhodné, aby bola táto skutočnosť viditeľne zobrazená. Z ochrany verejného zdravia je dôležité, aby sa zamedzilo zvýšenému počtu osôb v prevádzkach takéhoto charakteru. Na uvedené v súčasnosti neprihliadame v prevádzkach veľkého rozmeru (TESCO, Kaufland...), ktorých väčšina predávaného sortimentu patrí pod výnimku č. 1.
- g) Výkladom ÚVZ SR, že ubytovacie zariadenia môžu byť otvorené len v rozsahu v ktorom poskytujú služby dlhodobého ubytovania (robotníci, stále ubytovanie osôb, osoby v karanténe). Ústredný krízový štáb Slovenskej republiky neuviedol ubytovacie zariadenia vo výnimkách, ktoré určil, nie je však možné niektorým kategóriám obyvateľstva možné pozastaviť poskytovanie ubytovania.
- h) Pokiaľ sa jedná o prevádzku opráv a údržby predmetov, v ktorých zákazník a zamestnanec prichádzajú do kontaktu len pri platbe, odovzdaní a vyzdvihnutí objektu, zákaz sa na takúto prevádzku nevzťahuje.

A. S účinnosťou od 30. marca 2020 od 6:00 hod. do odvolania sa uzatvárajú všetky maloobchodné prevádzky a všetky prevádzky poskytujúce služby okrem (teda **otvorené môžu byť**):

1. **predajní potravín, mäsa, chleba a pečiva, ovocia a zeleniny, predajní potravín na osobitné výživové účely pre dojčatá a malé deti a predajní potravín na osobitné lekárske účely, vinotéky, delikatesy, predajne alkoholu a piva, bez možnosti konzumácie,**

Pod pojmom predajňa potravín je potrebné chápať predajne zmiešaných potravín, ktoré zabezpečujú základné potreby človeka v čo najširšom spektre. Tieto predajne boli doplnené následným vymenovaním sortimentu, ktorý je povolený i pre špecializované druhy potravín (napr. mäsiarstvo, zelovoc...)

2. **predajní drogérie,**

Aby nedochádzalo k nedorozumeniam, parfumerie sa nepovoľujú. Nejedná sa o prevádzky esenciálne pre zabezpečenie základných potrieb človeka či chodu štátu, ich sortiment je však možné predávať podľa výnimky č.9. Väčšina prevádzok parfumerií sa taktiež nachádza v priestoroch obchodných domov a ich otvorenie by bolo protichodné so zámerom Ústredného krízového štábu SR o zníženie koncentrácie obyvateľstva v ich priestoroch.

3. **lekární, predajní a výdajní zdravotníckych pomôcok, ortopedickej obuvi a očných optík vrátane vyšetrenia a merania zraku, ak sú tieto súčasťou predajne,**

V rámci tejto kategórie sa myslí predaj všetkých potrebných zdravotných pomôcok. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky taktiež považuje za potrebné naďalej zabezpečiť poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Z uvedeného vyplýva, že vyšetrenie zraku, ako riziková činnosť, by malo byť vykonávané, len v prípade, ak je to potrebné pre vydanie zdravotnej pomôcky.

4. predajní novín a tlačovín,
5. predajní s krmivom pre zvieratá a veterinárnych ambulancií,
6. prevádzok telekomunikačných operátorov,
7. prevádzok verejného stravovania a stánkov s rýchlym občerstvením,
8. prevádzok poštových, bankových, poisťovacích služieb a leasingových služieb,

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky do tohto bodu zahŕňa i sprostredkovateľskú činnosť poštových, bankových, poisťovacích a leasingových služieb.

9. prevádzok internetových obchodov (e-shop) s možnosťou vyzdvihnutia tovaru v prevádzke a donáškových služieb,
10. práčovní a čistiarní odevov,
11. čerpacích staníc pohonných hmôt a palív a autoumyvárni,

Prevádzkované môžu byť výlučne samoobslužné autoumyvárne a autoumyvárne poskytujúce svoje služby „formou donášky“, kde si pracovníci auto vyzdvihnú, vykonajú svoju činnosť a následne odovzdajú týmto osobám. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky nepovoľuje „pridružené prevádzky“ (služby neuvedené vo výnimkách v opatrení, ktoré sú súčasťou prevádzok povolených), ktoré nie sú predmetom výnimiek,

12. pohrebných služieb, služieb pohrebiska a krematória,
13. autoservisov, pneuservisov a odťahových služieb, predaj náhradných autodiélov,
14. služieb slovenskej technickej kontroly a emisnej kontroly vrátane stanice kontroly originality,
15. servisov výpočtovej a telekomunikačnej techniky,
16. taxi služieb vykonávajúcich prepravu vecí a tovaru,
17. advokátov, notárov, súdnych exekútorov, správcov konkurzných podstát, mediátorov, dražobníkov, rozhodcov, znalcov, tlmočníkov, prekladateľov, geodetov, záhradníkov, inštalatérov, obkladačov, strechárov a iných remeselníkov vykonávajúcich rôzne drobné stavebné či iné práce vykonávané jednotlivcom v exteriéri alebo v priestoroch, kde sa nenachádza vyššia koncentrácia ľudí,

V zmysle výkladu bodu b) a c) je možné poskytovať služby, ktoré poskytuje osoba, ktorá ani nemá prevádzku, ktorú by bolo možné zavrieť.

18. prevádzok kľúčových služieb opravy obuvi,
Služby a opravy sa riadia výkladovým pravidlom h).
19. zberných dvorov, výkupných miesta skládok,

Komunálne služby neboli opatrením OLP/2777/2020 zakázané. Diskusiou s MŽP SR boli problematickým bodom len zberné dvory, preto sa do tohto bodu zaviedli. Výkladom MŽP SR sa do pojmu zberné dvory zaradené i výkupné miesta.

20. predajní metrového textilu a galantérie,
21. predajní a servisov bicyklov a detských kočíkov,
22. prevádzok záhradníctva, záhradnej techniky a kvetinárstiev, ak celková vnútorná predajná plocha prevádzky nepresahuje 2000 m²,
Veľká časť predaja kvetov prebieha aj na trhovách miestach, ktoré sú bodmi so zvýšeným nebezpečenstvom prenosu ochorení, a teda sú zakázané.
23. prevádzok stavebnín, podlahových krytín, obkladov, inštalačného a elektroinštalačného materiálu, železiarstva, farieb lakov a iného stavebného materiálu ak **celková vnútorná predajná plocha prevádzky nepresahuje 2000 m².**

V zmysle výkladu použitého na Ústrednom krízovom štábe Slovenskej republiky k tomuto bodu, sa stavebninami chápe „všetko čo osoba potrebuje na uskutočnenie a dokončenie stavby“, mimo samotného zariadenia.

- B. S účinnosťou od 30. marca 2020 od 6:00 hod. sa do odvolania **zakazuje prítomnosť verejnosti v prevádzkach verejného stravovania a stánkov s rýchlym občerstvením**; tento zákaz sa nevzťahuje na predaj mimo prevádzku stravovacích služieb (napríklad prevádzky rýchleho občerstvenia s výdajným okienkom alebo predaj pokrmov so sebou bez vstupu do prevádzky).

- C. S účinnosťou od 30. marca 2020 do odvolania sa prevádzkovateľom maloobchodných prevádzok a prevádzok poskytujúcich služby uvedených v písmene A tohto opatrenia nariaďuje podľa § 48 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. pre nakupujúcich (klientov) a zamestnancov **dodržiavanie nasledovných hygienických opatrení:**
- vstup a pobyt v prevádzke umožniť len s prekrytými hornými dýchacími cestami (napríklad **rúško, šál, šatka**, atď.),
 - pri vchode do prevádzky **aplikovať dezinfekciu na ruky alebo** poskytnúť **jednorazové rukavice**,
 - v radách nakupujúcich zabezpečiť **odstup minimálne 2 metre**,
 - počet nakupujúcich v prevádzke v jednom okamihu nesmie prekročiť koncentráciu **jeden nakupujúci na 25 m²** z predajnej plochy prevádzky,
 - na všetky vstupy do prevádzky **viditeľne umiestniť oznam o povinnosti dodržiavať vyššie uvedené hygienické opatrenia** a oznam o maximálnom počte zákazníkov v jednom okamihu.
- D. S účinnosťou od 30. marca 2020 do odvolania sa prevádzkovateľom prevádzok uvedených v písmene A) bod 1 a 2 nariaďuje umožniť v dňoch **pondelok až sobota v čase od 9:00 hod. do 12:00 hod. vstup iba osobám nad 65 rokov.**
- E. S účinnosťou od 30. marca 2020 od 6:00 hod. sa do odvolania nariaďuje **prevádzkovateľom obchodného domu** podľa § 2 ods. 4 písm. k) zákona č. 377/2004 Z. z., **aby uzatvoril všetky maloobchodné prevádzky a všetky prevádzky poskytujúce služby okrem prevádzok uvedených v písmene A, bod 1 až 10.**